

City College

B.A. Part I Sanskrit Honours Intermediate Examination, 2020

Paper : I Course : I

Full Marks : 50

Time : 2 Hours

Unit : I Marks : 30

1.a) Name and expound the Samasa in any five of the following : - (2×5=10)

- i) सीताजानिः
- ii) यथाशक्ति
- iii) तरुच्छायम्
- iv) चिन्मात्रम्
- v) निर्माक्षिकम्
- vi) किंसखा
- vii) देशान्तरम्
- viii) गङ्गाशोणम्

b) Give the resulting forms of any ten of the following : - (1×10 = 10)

- i) गम् + क्विप्
- ii) लक्ष्मी + मतुप्
- iii) पच् + क्त
- iv) शम् + क्तिन्
- v) कृ + शानच्
- vi) आ-गम् + ल्यप्

vii) हिरण्य + मयट्

viii) दा + यत्

ix) पुरु + अण्

x) भृ + क्यप्

xi) प्र-नश् + क्त

xii) यज् + क्त

c) Account for the case-ending in any five of the following sentences : - (5×2=10)

i) जलं पिपासुः

ii) वपुषा चतुर्भुजः

iii) अध्ययनाय वसति

iv) श्वशुराद् जिह्नेति

v) मातुः निलीयते कृष्णः

vi) अधीती व्याकरणे

vii) भोः पान्थाः शृणुत

viii) उपर्युपरि लोकं हरिः

Unit : II Marks : 20

2. Discuss critically बाणभट्ट-s literary style with apt illustrations from your text. (8)

OR

Write in your own words the advice delivered to चन्द्रापीड by शुकनास and

discuss the literary style of बाणभट्ट revealed therein.

(4+4=8)

3. Translate into Bengali/English (any one) : -

(5)

a) अपरे तु स्वार्थनिष्पादनपरैर्धनपिशितग्रासगृध्रैरास्थाननलिनीवकैर्द्यूतं विनोद इति मृगया श्रम

इति पानं विलास इति प्रमत्तता शौर्यमिति दोषानपि गुणपक्षमध्यारोपयद्भिः प्रतार्यमाणः

आत्मविडम्बनामनुजीविना क्रियमाणामभिनन्दति।

b) मनसा देवताधारोपणं प्रतारणादसावद्भुतसम्भावनोपहताश्चान्तःप्रविष्टापरभुजद्वय-
मिवात्मवाहुयुगलं सम्भावयन्ति। त्वगन्तरिततृतीयलोचनं स्वललाटमाशङ्कन्ते। दर्शन-
प्रदानमपि अनुग्रहं गणयन्ति। दृष्टिपातमप्युपकारपक्षे स्थापयन्ति। सम्भाषणमपि
संविभागमध्ये कुर्वन्ति। आज्ञामपि वरप्रदानं मन्यन्ते।

4. Explain fully in Sanskrit any one of the following : -

(7)

- a) त्वगन्तरिततृतीयलोचनं स्वललाटमाशङ्कन्ते। दर्शनप्रदानमप्यनुग्रहं गणयन्ति।
दृष्टिपातमपि उपकारपक्षे स्थापयन्ति।
- b) सर्वथा तमभिनन्दन्ति तमालपन्ति तं पार्श्वे कुर्वन्ति तं मित्रतामुपनन्ति तस्य वचनं
शृण्वन्ति तत्र वर्षन्ति तं बहु मन्यन्ते तमाप्ततामापादयन्ति योऽहर्निशमनवरतमुपर-
रचिताञ्जलिरधिदेवतमिव विगतान्यकर्तव्यः स्तौति।